

Dokument z posiedzenia

B9-0079/2023

16.1.2023

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia Komisji

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie reakcji UE na protesty i egzekucje w Iranie
(2023/2511(RSP))

**Pedro Marques, Tonino Picula, Evin Incir, Thijs Reuten, Raphaël
Glucksmann, Delara Burkhardt, Dietmar Köster**
w imieniu grupy S&D

B9-0079/2023

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie reakcji UE na protesty i egzekucje w Iranie
(2023/2511(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Iranu, w tym rezolucję z 6 października 2022 r. w sprawie śmierci Mahsy Żiny Amini i represji wobec osób protestujących w obronie praw kobiet w Iranie¹ oraz rezolucję z 17 lutego 2022 r. w sprawie kary śmierci w Iranie²,
- uwzględniając rezolucję Trzeciego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 16 listopada 2022 r. w sprawie praw człowieka w Iranie,
- uwzględniając oświadczenie Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 10 stycznia 2023 r.,
- uwzględniając oświadczenie ekspertów ONZ z 11 listopada 2022 r. wzywające Iran do zaprzestania skazywania pokojowych demonstrantów na śmierć,
- uwzględniając specjalne posiedzenie Rady Praw Człowieka ONZ poświęcone Islamskiej Republice Iranu, które odbyło się 24 listopada 2022 r.,
- uwzględniając raporty specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu z 18 czerwca 2022 r., 13 stycznia 2022 r. i 11 stycznia 2021 r.,
- uwzględniając oświadczenie ministrów spraw zagranicznych państw grupy G7 z 4 listopada 2022 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady UE do Spraw Zagranicznych z dnia 12 grudnia 2022 r.,
- uwzględniając sankcje wobec osób i podmiotów z Iranu przyjęte przez Radę 17 i 20 października oraz 14 listopada 2022 r., a następnie opublikowane w Dzienniku Urzędowym 12 grudnia 2022 r.³,
- uwzględniając sankcje nałożone przez Islamską Republikę Iranu na europejskie i brytyjskie podmioty i osoby fizyczne,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z 7 stycznia 2023 r. w sprawie ostatnich egzekucji Mohammada Mehdiego Karamiego i Sejjeda Mohammada Hosseiniego oraz z 8 grudnia 2022 r. w sprawie

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0352.

² Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 286.

³ Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2022/2428 z dnia 12 grudnia 2022 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (UE) nr 359/2011 dotyczącego środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Iranie. Dz.U. L 318 z 12.12.2022, s. 1.

egzekucji Mohsena Szekariego,

- uwzględniając komunikat prasowy rzecznika ESDZ z 9 stycznia 2023 r. ogłaszający wezwanie ambasadora Islamskiej Republiki Iranu przy Unii Europejskiej,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie Kanady i Stanów Zjednoczonych z 9 grudnia 2022 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Iranie,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP) z 1966 r., który Iran ratyfikował w czerwcu 1975 r.,
 - uwzględniając globalny system sankcji UE za naruszenia praw człowieka,
 - uwzględniając wspólne stanowisko 2001/931/WPZiB z 27 grudnia 2001 r. w sprawie zastosowania szczególnych środków w celu zwalczania terroryzmu⁴,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu⁵,
 - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępującą decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniającą decyzję Rady 2005/671/WSiSW⁶,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie kary śmierci i obrońców praw człowieka,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 13 września 2022 r. 22-letnia Iranka kurdyjskiego pochodzenia Mahsa Żina Amini została aresztowana w Teheranie przez irańską policję obyczajową pod zarzutem nieprzestrzegania obowiązku zakrywania głowy; mając na uwadze, że Mahsa Żina Amini była brutalnie torturowana i zmarła 16 września 2022 r. w areszcie policyjnym;
- B. mając na uwadze, że po zabójstwie Mahsy Żiny Amini w całym kraju wybuchły protesty z udziałem setek tysięcy obywateli Iranu reprezentujących wszystkie grupy społeczne; mając na uwadze, że protesty rozpoczęły kobiety domagające się odpowiedzialności za śmierć Mahsy Żiny Amini i wzywające do położenia kresu przemocy i dyskryminacji wobec kobiet w Iranie; mając na uwadze, że protesty kobiet zainspirowały mężczyzn do gestu solidarności i wywołały rewolucję w całym Iranie oraz ruch protestacyjny przeciwko reżimowi; mając na uwadze, że studenci protestują na wielu uniwersytetach w całym kraju, bojkotując swoje zajęcia i demonstrując przeciwko represjom; mając na uwadze, że Mahsa Żina Amini pochodziła z irańskiego regionu Kurdystanu, w którym protesty były powszechne i spotkały się z represyjną

⁴ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 93.

⁵ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 70.

⁶ Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6.

reakcją ze strony reżimu;

- C. mając na uwadze, że reakcja irańskich sił bezpieczeństwa i policji na protesty jest brutalna, masowa, nieproporcjonalna i pozbawiona zahamowań; mając na uwadze, że Najwyższy Przywódca Republiki Islamskiej Ali Chamenei i prezydent Ebrahim Raisi wielokrotnie wyrażali uznanie z powodu brutalnego tłumienia pokojowych demonstracji, jak i z powodu zabójstw demonstrantów przez paramilitarne bojówki Basij należące do Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej, a także zachęcali do takich aktów;
- D. mając na uwadze, że według doniesień na dzień 16 stycznia 2023 r. irańskie siły bezpieczeństwa zabiły kilkuset pokojowych demonstrantów, w tym dziesiątki dzieci, oraz zatrzymały, aresztowały i uprowadziły ponad 20 tys. demonstrantów, w tym obrońców praw człowieka, studentów, prawników i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, również obywateli i mieszkańców UE, oraz co najmniej 51 dziennikarzy;
- E. mając na uwadze, że reżim irański wydał i wykonał wyroki śmierci na pokojowych demonstrantach w wyniku niesprawiedliwych i doraźnych postępowań sądowych naruszających najbardziej podstawowe i fundamentalne wymogi rzetelnego procesu sądowego; mając na uwadze, że irański reżim nadal stosuje karę śmierci jako narzędzie represji w celu stłumienia protestu; mając na uwadze, że policja i siły bezpieczeństwa Republiki Islamskiej powszechnie stosują tortury, gwałty oraz okrutne, nieludzkie i poniżające traktowanie osób przetrzymywanych w irańskich więzieniach;
- F. mając na uwadze, że Amnesty International sporządziło listę około 25 osób, które są poważnie zagrożone egzekucją; mając na uwadze, że Amnesty International obawia się, że znacznie więcej osób może zostać skazanych na karę śmierci za udział w protestach; mając na uwadze, że według doniesień Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka ponad 40 irańskich artystów oskarżono o zbrodnie zagrożone karą śmierci;
- G. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie praw człowieka w Iranie wciąż się pogarsza; mając na uwadze, że zabójstwo Mahsy Żiny Amini i innych osób, a także obecna fala egzekucji to świadectwo trwającego kryzysu praw człowieka w Iranie; mając na uwadze, że trwale pogorsząca się sytuacja wynika z systemowej bezkarności irańskiego rządu i jego aparatu bezpieczeństwa, co umożliwia powszechne stosowanie tortur, a także egzekucje pozasądowe i inne bezprawne zabójstwa; mając na uwadze, że irański system wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w dużym stopniu opiera się na przymusowych zeznaniach uzyskanych za pomocą tortur oraz innych form przymusu i ograniczeń;
- H. mając na uwadze, że 6 listopada 2022 r. 227 posłów irańskiego parlamentu wezwało sędziów do zdecydowanego działania przeciwko osobom aresztowanym podczas protestów oraz do stosowania kary śmierci jako sankcji, co stanowi rażące naruszenie podziału władz;
- I. mając na uwadze, że od początku fali zabójstw i represji aresztuje się coraz więcej obrońców praw człowieka; mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta, które stoją na czele protestów, w tym należące do mniejszości etnicznych i religijnych, są aresztowane i więzione za żądanie położenia kresu systemowym i systematycznie stosowanym

dyskryminacyjnym przepisom, polityce i praktykom oraz że są one szczególnie narażone na zarzuty związane z karą śmierci i wyrokami śmierci;

- J. mając na uwadze, że grupa ekspertów ds. praw człowieka, w tym kilka osób upoważnionych w ramach specjalnych procedur ONZ, wydała oświadczenie potępiające zabójstwa i represje wobec demonstrantów ze strony sił bezpieczeństwa w Iranie; mając na uwadze, że eksperci wyrazili głębokie obawy w związku z „nadmierną i śmiertcionośną siłą” stosowaną wobec demonstrantów podczas protestów, które nastąpiły po śmierci Amini, w tym przemocą seksualną wobec kobiet i dziewcząt, zastraszaniem i nękaniami demonstrantów oraz systematyczną bezkarnością sprawców naruszeń praw człowieka; mając na uwadze, że 11 listopada 2022 r. eksperci ONZ zaapelowali do irańskiego reżimu, by zaprzestał stawiania w stan oskarżenia osób, którym grozi kara śmierci za udział lub domniemany udział w pokojowych demonstracjach;
- K. mając na uwadze, że eksperci ONZ wezwali Radę Praw Człowieka do pilnego podjęcia niezbędnych działań w celu zorganizowania specjalnego posiedzenia poświęconego sytuacji w Iranie oraz ustanowienia międzynarodowego mechanizmu dochodzeniowego, aby zapewnić rozliczalność w Iranie i położyć kres utrzymującej się bezkarności za poważne naruszenia praw człowieka; mając na uwadze, że 24 listopada Rada Praw Człowieka odbyła specjalne posiedzenie poświęcone sytuacji w Iranie; mając na uwadze, że na tym specjalnym posiedzeniu uzgodniono, iż niezależna międzynarodowa misja informacyjna powinna zbadać domniemane naruszenia praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu, zgromadzić i przeanalizować dowody oraz współpracować z zainteresowanymi stronami w celu ustalenia faktów towarzyszących tym zarzutom, aby postawić przed sądem wszystkich sprawców poważnych naruszeń praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu, w tym najwyższe władze;
- L. mając na uwadze, że 10 stycznia 2023 r. Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka zwróciło uwagę, że nadawanie zbrojnego charakteru postępowaniom karnym w celu karania osób korzystających ze swoich praw podstawowych jest równoznaczne z zabójstwami na zlecenie państwa;
- M. mając na uwadze, że 12 grudnia 2022 r. unijni ministrowie spraw zagranicznych przyjęli konkluzje Rady w sprawie Iranu; mając na uwadze, że w konkluzjach tych wzywa się władze Iranu do natychmiastowego zaprzestania godnej najwyższego potępienia praktyki skazywania demonstrantów na karę śmierci i wykonywania tej kary oraz do niezwłocznego unieważnienia ostatnich wyroków śmierci orzeczonych w związku z trwającymi protestami, a także do zapewnienia wszystkim zatrzymanym sprawiedliwości proceduralnej.
- N. mając na uwadze, że 9 stycznia 2023 r. w imieniu wysokiego przedstawiciela sekretarz generalny ESDZ wezwał ambasadora Islamskiej Republiki Iranu przy Unii Europejskiej, aby ponownie podkreślić, jaką odrazę UE żywi z powodu ostatnich egzekucji, których ofiarą padli Mohammad Mehdi Karami i Sejjed Mohammad Hosseini, aresztowani i skazani na karę śmierci w związku z protestami w Iranie; mając na uwadze, że Mohsen Szekari i Madżidreza Rahnavard zostali straceni za udział w protestach odpowiednio 8 i 12 grudnia 2022 r.;

- O. mając na uwadze, że 9 grudnia 2022 r. Kanada i Stany Zjednoczone wydały wspólne oświadczenie, w którym potępiły brutalne akty przemocy Islamskiej Republiki Iranu w stosunku do pokojowych demonstrantów oraz trwające represje wobec narodu irańskiego, a także represje i akty przemocy wobec kobiet sponsorowane przez państwo; mając na uwadze, że oba kraje przyjęły ponadto sankcje wobec irańskich urzędników zamieszanych w naruszenia praw człowieka, w tym naruszenia, do jakich doszło podczas trwających brutalnych represji;
- P. mając na uwadze, że UE niedawno kilkakrotnie przyjmowała środki ograniczające związane z tymi rażącymi naruszeniami praw człowieka, w szczególności wobec wysokich rangą osób w Korpusie Strażników Rewolucji Islamskiej, które to środki obejmowały m.in. zamrożenie aktywów, zakaz podróżowania do UE oraz zakaz udostępniania funduszy lub zasobów gospodarczych osobom i podmiotom umieszczonym w wykazie w odpowiedzi na to, jaką rolę osoby te pełniły w związku z brutalnymi represjami w Iranie i dostarczaniem przez Republikę Islamską uzbrojonych dronów wykorzystywanych w działalności terrorystycznej prowadzonej przez Federację Rosyjską przeciwko Ukrainie; mając na uwadze, że obecnie na liście osób objętych unijnymi środkami ograniczającymi w kontekście istniejących sankcji dotyczących praw człowieka w Iranie znajduje się ogółem 126 osób i 11 podmiotów; mając na uwadze, że wykaz sankcji UE obejmuje w szczególności takie osoby i podmioty jak irański minister spraw wewnętrznych Ahmad Vahidi, minister technologii informacyjno-komunikacyjnych Issa Zarepour, irańskie organy ścigania i prowincjonalni szefowie Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej;
- Q. mając na uwadze, że w odpowiedzi Ministerstwo Spraw Zagranicznych Islamskiej Republiki Iranu w ramach mechanizmu sankcji przyjęło środki odwetowe wymierzone w szczególności przeciwko posłance do Parlamentu Europejskiego i przewodniczącej Delegacji do spraw Stosunków z Państwami Półwyspu Arabskiego H. Neumann, a także innym posłom oraz byłym politykom z Niemiec i Francji;
- R. mając na uwadze, że Republika Islamska, w szczególności za pośrednictwem Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej, prowadzi szeroko zakrojone, wyrafinowane i brutalne ponadnarodowe działania represyjne wymierzone w działaczy na wygnaniu i diasporę, dysydentów, niezależnych dziennikarzy i obrońców praw człowieka, w tym na terytorium UE, a także dopuszcza się gróźb i nękania wobec członków ich rodzin w Iranie; mając na uwadze, że Republika Islamska, zarówno bezpośrednio, jak i działając za pośrednictwem lokalnych pełnomocników, morduje dysydentów z diaspory, porywa uchodźców w celu uprowadzenia ich do Iranu oraz planowała ataki bombowe w kilku krajach, w tym w państwach członkowskich UE;
- S. mając na uwadze, że władze Republiki Islamskiej celowo zakłócają połączenia internetowe i mobilne oraz poważnie ograniczają działalność platform mediów społecznościowych, aby osłabić zdolność irańskiej ludności do organizowania protestów; mając na uwadze, że unijne sankcje obejmują też zakaz eksportu do Islamskiej Republiki Iranu sprzętu, który mógłby zostać użyty do wewnętrznych represji, oraz sprzętu do monitorowania połączeń telekomunikacyjnych;
- T. mając na uwadze, że w oświadczeniach z 8 grudnia 2022 r. i 7 stycznia 2023 r. wiceprzewodniczący Komisji / wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i

polityki bezpieczeństwa Josep Borrell potępił egzekucję Mohammada Mehdiego Karamiego i Sejjeda Mohammada Hosseiniego; mając na uwadze, że w oświadczeniach wzywa się władze Iranu do natychmiastowego zaprzestania praktyki wydawania i wykonywania wyroków śmierci wobec protestujących; mając na uwadze, że w oświadczeniach tych UE wzywa ponadto władze Iranu do niezwłocznego unieważnienia niedawnych wyroków śmierci i do ścisłego przestrzegania podjętych zobowiązań międzynarodowych;

- U. mając na uwadze, że Islamska Republika Iranu oskarżyła ugrupowania kurdyjskie, w tym ugrupowania znajdujące się w Iraku, o podżeganie do protestów w prowincjach Iranu zamieszkałych przez większość kurdyjską; mając na uwadze, że pod tym pretekstem Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej przeprowadził zbrojne ataki na region Kurdystanu w Iraku, zabijając dziesiątki osób, w tym cywilów;
- V. mając na uwadze, że Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej, składający się z paramilitarnej milicji Basij, sił Quds, sił lądowych, sił lotniczych i marynarki wojennej, odgrywa kluczową rolę w represjonowaniu wewnętrznych dysydentów i w zewnętrznych działaniach wojskowych; mając na uwadze, że według doniesień Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej, działając jako państwo w państwie, kontroluje dwie trzecie irańskiej gospodarki, w tym posiada udziały kapitałowe w takich sektorach jak infrastruktura, przemysł petrochemiczny, finanse, telekomunikacja, przemysł motoryzacyjny i morski, a także sprawuje kontrolę nad dużymi trustami patronażowymi (znanymi jako „bonyad”) i sieciami nielegalnego przemytu na dużą skalę;
- W. mając na uwadze, że Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej prowadzi działalność terrorystyczną zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym, kieruje taką działalnością i przyczynia się do niej, w tym poprzez wsparcie finansowe, organizacyjne i polityczne dla Sił Mobilizacji Ludowej w Iraku, Hezbollahu w Libanie, reżimu Baszara al-Assada w Syrii, Hamasu, Islamskiego Dżihadu oraz Ludowego Frontu Wyzwolenia Palestyny – Naczelne Dowództwo Gazy; mając na uwadze, że szkoleniowcy Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej znajdujący się na okupowanym Krymie pomagają Federacji Rosyjskiej w terroryzowaniu ukraińskiej ludności cywilnej za pomocą uzbrojonych bezzałogowych statków powietrznych (dronów);
- X. mając na uwadze, że agresywna polityka wewnętrzna reżimu mułły znajduje swoje odzwierciedlenie w polityce zagranicznej Islamskiej Republiki Iranu; mając na uwadze, że reżim ten destabilizuje cały region Bliskiego Wschodu;
- 1. w najostrzejszych słowach potępia stosowanie kary śmierci wobec pokojowych demonstrantów w Iranie i ich egzekucje; domaga się, aby władze Iranu natychmiast i bezwarunkowo wstrzymały wszelkie plany wykonania egzekucji i zaprzestały dążeń do kolejnych wyroków śmierci; wzywa władze Islamskiej Republiki Iranu do wprowadzenia oficjalnego moratorium na egzekucje w celu całkowitego zniesienia kary śmierci; wzywa władze Iranu do uchylenia wszystkich wyroków skazujących i wyroków śmierci;
- 2. wzywa władze Islamskiej Republiki Iranu do zapewnienia natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich demonstrantów skazanych na śmierć, w tym

następujących osób: Mohammed Boruqani, Mohammad Qobadlu, Hamid Qare Hassanlu, Mahan Sadrat Marani, Hossein Mohammadi, Manuczehr Mehman Navaz, Sahand Nurmohammad-Zadeh, Saman Sejdi, Reza Arja, Saleh Mirhaszemi Baltaqi, Sa'id Jaqubi Kordafli, Dżavad Ruhi, Arszia Takdastan, Mehdi Mohammadifard, Saleh Mirhaszemi, Madżid Kazemi i Sa'id Jaqubi; wzywa Islamską Republikę Iranu do rewizji kodeksu praw i usunięcia z niego takich przestępstw jak moharebeh („prowadzenie wojny przeciwko Bogu”) i mofsed-e-filarz („szerzenie zepsucia na Ziemi”);

3. wyraża solidarność z irańską młodzieżą, kobietami i mężczyznami, w tym mniejszościami, prowadzącymi protesty i uczestniczącymi w nich; popiera pokojowe ruchy protestacyjne w całym kraju, sprzeciwiające się systemowemu i rosnącemu uciskowi oraz poważnym i masowym naruszeniom praw człowieka i podstawowych wolności; zdecydowanie popiera aspiracje narodu irańskiego do życia w wolnym, stabilnym, pluralistycznym i demokratycznym kraju;
4. składa wyrazy współczucia rodzinom wszystkich osób, które zostały zabite, uprowadzone lub bezprawnie uwięzione bądź były torturowane w następstwie niedawnych i wcześniejszych protestów w Iranie;
5. raz jeszcze zdecydowanie potępia powszechne, brutalne, umyślne i nieproporcjonalne użycie siły przez irańskie siły bezpieczeństwa wobec pokojowych demonstrantów; wzywa władze Iranu do zaprzestania represji wobec własnych obywateli; przypomina, że należy zapewnić prawo do pokojowych zgromadzeń;
6. domaga się, aby społeczność międzynarodowa oraz UE i jej państwa członkowskie we wszelkich kontaktach z władzami Islamskiej Republiki Iranu domagały się zaprzestania brutalnego tłumienia protestów i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich aresztowanych za korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń;
7. wzywa irański reżim, aby umożliwił właściwemu niezależnemu organowi przeprowadzenie międzynarodowego, bezstronnego i skutecznego dochodzenia w sprawie naruszeń praw człowieka przez reżim, w tym zabójstwa Mahsy Żiny Amini, zabójstw setek demonstrantów oraz tortur i złego traktowania osób arbitralnie przetrzymywanych przez Islamską Republikę Iranu;
8. wzywa do natychmiastowego uwolnienia wszystkich osób zatrzymanych za udział w pokojowych demonstracjach oraz wszystkich więźniów politycznych; wzywa do nałożenia ukierunkowanych środków ograniczających na mocy rozporządzenia (UE) nr 359/2011 na wszystkich sędziów wydających wyroki na demonstrantów; ponadto żąda od władz Iranu, aby natychmiast i bezwarunkowo wycofały wszystkie zarzuty wobec każdego, kogo uwięziono wyłącznie za to, że w sposób pokojowy korzystał z prawa do wolności słowa, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń w związku z protestami; wzywa władze Iranu do wywiązania się ze swoich zobowiązań międzynarodowych, w tym z zobowiązań wynikających z Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych;
9. wzywa władze Iranu do natychmiastowego uwolnienia wszystkich aresztowanych obywateli UE i wycofania wszystkich zarzutów wobec nich; zdecydowanie potępia

wyrok skazujący Oliviera Vandecasteele, obywatela Belgii, pracownika jednej z organizacji pozarządowych, na 40 lat więzienia, 74 batów oraz grzywnę w wysokości 1 mln EUR, za szpiegostwo na podstawie sfabrykowanych zarzutów, potępia również ciągle przetrzymywanie w więzieniu obywatela Szwecji Ahmadrezy Dżalalego i wyrok skazujący go na karę śmierci, a także cyniczne wykorzystywanie przez Islamską Republikę Iranu zakładników do celów dyplomatycznych, aby wymusić uwolnienie skazanego terrorysty Asadollaha Asadięgo; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia i bezpiecznej repatriacji Ahmadrezy Dżalalego i Oliviera Vandecasteele;

10. ponownie wyraża głębokie ubolewanie z powodu błyskawicznie pogarszającej się sytuacji w zakresie praw człowieka w Iranie, za którą wyłączną odpowiedzialność ponosi Islamska Republika Iranu, jej najwyżsi przywódcy i siły bezpieczeństwa, w tym Korpus Strażników Rewolucji Islamskiej; domaga się, aby władze Iranu szanowały mniejszości etniczne i religijne oraz podstawowe prawa i wolności osób LGBTIQ+; wzywa władze Iranu do wyeliminowania wszelkich form dyskryminacji;
11. domaga się, aby rząd Iranu uwolnił wszystkich obrońców praw człowieka; wzywa rząd irański do zaprzestania ataków na obrońców praw człowieka w Iranie i zagwarantowanie im w każdych okolicznościach możliwości prowadzenia zgodnej z prawem działalności na rzecz praw człowieka bez obawy przed represjami i bez jakichkolwiek ograniczeń, w tym prześladowań sądowych;
12. potępia aresztowanie dziesiątków dziennikarzy i wzywa władze Iranu do ich natychmiastowego uwolnienia; wzywa Islamską Republikę Iranu do poszanowania wolności słowa i przekonań wszystkich mieszkańców Iranu;
13. w najostrejszych słowach potępia systematyczne stosowanie tortur w irańskich więzieniach, w tym stosowanie przemocy seksualnej jako narzędzia, i wzywa do natychmiastowego zaprzestania wszelkiego rodzaju tortur i złego traktowania więźniów; zdecydowanie potępia politykę Islamskiej Republiki Iranu polegającą na zmuszaniu do składania zeznań przy użyciu tortur, zastraszania, gróźb pod adresem członków rodziny lub innych form przymusu oraz wykorzystywanie tych przymusowych zeznań do skazywania i karania demonstrantów; potępia także praktykę odmawiania więźniom rozmów telefonicznych i wizyt rodzin; wyraża poważne zaniepokojenie brakiem dostępu osób zatrzymanych do przedstawicielstwa prawnego podczas przesłuchań; wzywa rząd Iranu do traktowania więźniów z szacunkiem należnym ich przyrodzonej godności i wartości jako istot ludzkich; ponawia apel do Iranu, aby niezwłocznie ratyfikował Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania oraz aby działał w pełnej zgodności z zawartymi w niej postanowieniami;
14. z zadowoleniem przyjmuje powołanie niezależnej międzynarodowej misji informacyjnej w Islamskiej Republice Iranu, ustanowionej przez Radę Praw Człowieka ONZ w rezolucji nr S35/1 z 24 listopada 2022 r. w celu zbadania przypadków łamania praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu oraz w celu gromadzenia i analizowania odnośnych dowodów, i wzywa do jej szybkiego uruchomienia; wzywa władze Islamskiej Republiki Iranu, aby zagwarantowały pełną i niezakłóconą możliwość realizacji mandatu tej misji informacyjnej oraz aby nie prześladowały i nie zastraszaly

osób, które współpracują z misją informacyjną, oraz członków ich rodzin; wzywa UE i jej państwa członkowskie do pełnego wsparcia przygotowań do misji informacyjnej i jej realizacji; wzywa Radę Praw Człowieka ONZ do natychmiastowego przekazania sprawy irańskiej Radzie Bezpieczeństwa ONZ w przypadku braku współpracy ze strony Islamskiej Republiki Iranu;

15. zwraca się do władz Iranu o zezwolenie na wizyty wszystkich specjalnych procedur Rady Praw Człowieka ONZ, a zwłaszcza o zadbanie o to, by do Iranu mógł wjechać specjalny sprawozdawca ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu;
16. wzywa państwa członkowskie i organizacje pozarządowe do przechowywania, zabezpieczania i udostępniania wszelkich dostępnych dowodów, które mogą mieć znaczenie dla prowadzonych dochodzeń, a także do współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym i wspierania jego prac; wzywa władze Iranu do podjęcia kroków w celu ratyfikowania Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;
17. zdecydowanie potępia stosowaną przez Islamską Republikę Iranu praktykę wyłączenia internetu i sieci komórkowych w związku z protestami w tym kraju, co utrudnia komunikację i swobodny przepływ informacji dla obywateli Iranu; podkreśla, że takie działania stanowią wyraźne naruszenie prawa międzynarodowego; z zadowoleniem przyjmuje różne unijne środki ograniczające przyjęte w ramach mechanizmu sankcji w odpowiedzi na represje, w szczególności środki wymierzone w osoby i podmioty działające w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz osoby i podmioty odpowiedzialne za dezinformację; ponadto z zadowoleniem przyjmuje dodanie irańskiego ministra technologii informacyjno-komunikacyjnych do listy osób objętych sankcjami UE;
18. wzywa państwa członkowskie, aby zobowiązały się do umożliwienia Irańczykom dostępu do bezpłatnego internetu pomimo masowej cenzury internetu ze strony reżimu; sugeruje, że niezbędne zasoby techniczne i finansowe można by zapewnić za pośrednictwem funduszu UE;
19. wzywa wszystkie państwa członkowskie do sprawowania jurysdykcji uniwersalnej wobec wszystkich irańskich urzędników, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie o odpowiedzialność karną za przestępstwa na mocy prawa międzynarodowego i inne poważne naruszenia praw człowieka; wzywa państwa członkowskie, których ustawodawstwo krajowe nie przewiduje jeszcze wprowadzenia w życie zasady jurysdykcji uniwersalnej, do niezwłocznego wprowadzenia takich przepisów;
20. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z 12 grudnia 2022 r. oraz przyjęcie niedawnych środków ograniczających w odniesieniu do osób zaangażowanych w przemoc wobec demonstrantów i w odniesieniu do wszystkich osób związanych z policją obyczajową, które uznano za współsprawców śmierci Mahsy Żiny Amini lub za osoby współodpowiedzialne za tę śmierć; niemniej uważa, że rażące lekceważenie przez irański reżim godności ludzkiej i demokratycznych aspiracji jego obywateli, a także poparcie dla Federacji Rosyjskiej wymaga dalszej zmiany stanowiska UE wobec Iranu;

21. wzywa Radę i państwa członkowskie do dodania Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej (IRGC) i jego sił pomocniczych, w tym paramilitarnej milicji Basij i sił Quds, do unijnego wykazu organizacji terrorystycznych oraz do zakazania wszelkiej działalności gospodarczej i finansowej z udziałem przedsiębiorstw i podmiotów, które są związane z IRGC lub z osobami powiązanymi z IRGC, stanowią w całości lub częściowo ich własność lub są dla nich przykrywką, bez względu na kraj ich działania, przy jednoczesnym unikaniu wszelkich negatywnych konsekwencji dla ludności Iranu; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by we współpracy z partnerami o podobnych poglądach nakłaniały każde państwo, w którym IRGC prowadzi operacje wojskowe, gospodarcze lub informacyjne, do zerwania związków z IRGC i uznania ich za przestępstwo;
22. wzywa wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela i Radę do rozszerzenia listy osób i podmiotów objętych sankcjami UE na wszystkie osoby i podmioty odpowiedzialne za naruszenia praw człowieka i członków ich rodzin, w tym na prokuratora generalnego Mohammada Jafara Montazeriego i wszystkie fundacje („bonyad”) powiązane z Korpusem Strażników Rewolucji Islamskiej, w szczególności Bonyad Mostazafan i Bonyad Shahid va omur-e Janbazan; wzywa również wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela, Radę i państwa członkowskie do rozważenia sankcji wobec 227 posłów do irańskiego parlamentu, którzy zachęcali do stosowania wyroków śmierci; z zadowoleniem odnotowuje trwające w Wielkiej Brytanii przygotowania do umieszczenia Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej w brytyjskim wykazie organizacji terrorystycznych; z całą mocą potępia sankcje nałożone przez władze Iranu na byłych polityków niemieckich i francuskich, a także na posłów do Parlamentu Europejskiego;
23. wzywa do rozszerzenia środków ograniczających w związku z faktem, że Islamska Republika Iranu nadal dostarcza Federacji Rosyjskiej bezzałogowe statki powietrzne i planuje dostarczyć temu krajowi pociski ziemia-ziemia do wykorzystania przeciwko Ukrainie;
24. wzywa Komisję i Radę do usunięcia wszystkich luk w egzekwowaniu istniejących sankcji, do zapewnienia ich ścisłego wdrożenia oraz do ścisłej koordynacji i współpracy z partnerami międzynarodowymi w celu skutecznego wdrożenia środków ograniczających;
25. wzywa UE do konsolidacji i rozszerzenia ograniczeń dostępu do pierwotnych i wtórnych rynków kapitałowych UE dla irańskich banków, w tym banków mających siedzibę w UE;
26. wyraża głębokie zaniepokojenie transgranicznymi represjami strukturalnymi dokonywanymi przez władze Islamskiej Republiki Iranu, obejmującymi szpiegostwo, zabójstwa, zamachy bombowe, cyberataki, kampanie dezinformacyjne i inne działania kontrolne, w szczególności ze strony ambasad i Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej, wobec irańskiej diaspory mieszkającej w UE, co ogranicza wolność słowa i wypowiedzi obywateli i mieszkańców UE, zagraża ich bezpieczeństwu i stanowi wrogą ingerencję; wzywa UE i państwa członkowskie do rozszerzenia środków ochrony diaspory irańskiej przed transgranicznymi represjami ze strony Islamskiej Republiki Iranu;

27. wzywa UE, w tym wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela, do dalszego podnoszenia kwestii praw człowieka w rozmowach z władzami irańskimi na forach dwustronnych i wielostronnych oraz do wykorzystania w tym celu wszystkich planowanych spotkań z władzami irańskimi, w szczególności w kontekście dialogu politycznego UE–Iran na wysokim szczeblu; potwierdza, że poszanowanie praw człowieka jest zasadniczym elementem rozwoju stosunków między UE a Iranem;
28. zachęca do ściślejszej koordynacji między ambasadami państw członkowskich UE akredytowanymi w Teheranie; wzywa wszystkie państwa członkowskie posiadające przedstawicielstwa dyplomatyczne w Teheranie, aby wykorzystały mechanizmy przewidziane w wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka do wspierania i udzielania pomocy osobom skazanym na śmierć oraz osobom bezprawnie skazanym i aresztowanym; wzywa państwa członkowskie do zadbania o to, by więźniowie mogli przyjmować odwiedzających, oraz do uważnego monitorowania warunków ich przetrzymywania;
29. wzywa Komisję, ESDZ i państwa członkowskie, by we współpracy z partnerami o podobnych poglądach rozszerzyły i zwiększyły konkretne wsparcie dla demokratycznych aspiracji ludności Iranu, w szczególności przez zwiększenie wsparcia dla niezależnych organizacji praw człowieka i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także niezależnych platform medialnych, jak również przez wspieranie wysiłków partnerów o podobnych poglądach na rzecz utrzymania łączności internetowej w Iranie; zachęca demokratyczną opozycję w Iranie do dążenia do większej jedności tam, gdzie jest to możliwe, w oparciu o wspólne wartości i przy zaangażowaniu Irańczyków przebywających na uchodźstwie i irańskiej diaspory, aby ułatwić dalsze wsparcie ze strony społeczności międzynarodowej; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zintensyfikowały komunikację strategiczną skierowaną do narodu irańskiego, w szczególności poprzez rozszerzenie mandatu grupy zadaniowej ESDZ StratCom ds. Południa na Islamską Republikę Iranu oraz znaczne zwiększenie jej finansowania i widoczności;
30. wzywa władze Iranu, aby umożliwiły niezależnym obserwatorom z ambasad państw członkowskich w Iranie dostęp do wszystkich procesów związanych z protestami; zwraca się do państw członkowskich o monitorowanie wszystkich procesów związanych z protestami, zwłaszcza procesów dotyczących kary śmierci, oraz o publiczne ujawnianie wszelkich nieprawidłowości z nimi związanych;
31. wzywa UE i jej państwa członkowskie do ułatwienia wydawania wiz każdej osobie, która ma uzasadnioną obawę przed prześladowaniem za pokojowe korzystanie z prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i pokojowego zgromadzania się w związku z demonstracjami w Iranie;
32. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich, Islamskiemu Zgromadzeniu Konsultacyjnemu, rządowi Islamskiej Republiki Iranu oraz urzędowi Najwyższego Przywódcy Islamskiej Republiki Iranu.